

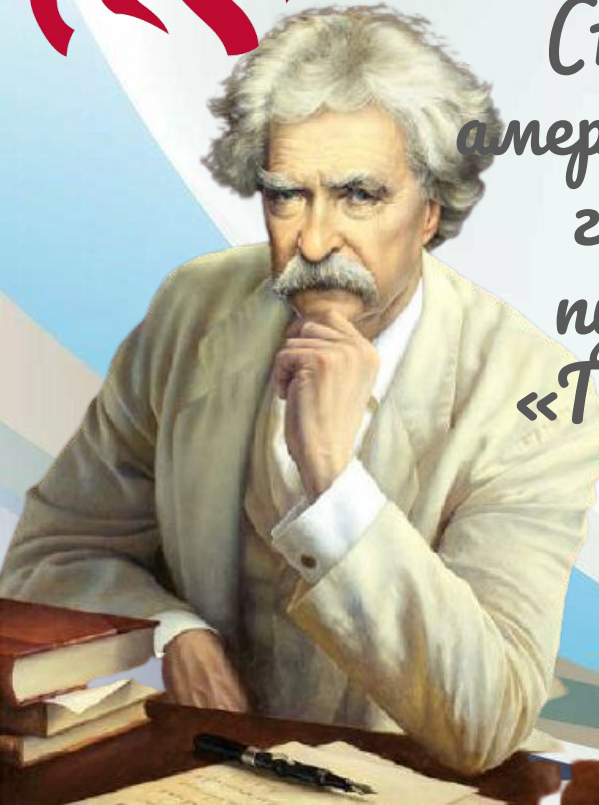

«Досліджуйте! Мрійте! Відкривайте!» — звертається
Марк Твен до своїх читачів і читачок.

Марк Твен
(1838-1910) - відомий
американський письменник,
гуморист, сатирик,
публіцист, видавець.
«Пригоди Тома Соєра»

St. Clemens

Mark Twain

Марк Твен — це літературний псевдонім американського письменника **Семюеля Ленгхорна Клеменса**.

Народився він **30 листопада 1835 року** в містечку **Флорида (штат Міссурі) у США**. Всього в родині було семеро дітей (він був шостим), але вижили лише четверо. Батьки були емігранти з Англії. Родина хлопчика ніколи не була заможною. Батько Джон Маршал Клеменс займав пост судді, все життя мріяв про якесь ілюзорне золото, а мати Джейн Лемптон ледь-ледь знаходила хоча б мізерні гроші на життя родини.

Будинок, де народився Марк Твен

Мати письменника

Марк Твен в дитинстві

Коли Сему виповнилося **чотири роки**, сімейство Клеменс переїхало у пошуках кращої доли до суднолпавного **міста Ганнібал** на півдні Америки, розташованого на **березі Міссісіпі**. Найтепліші спогади дитинства, пов'язані з цим містечком, лягли в основу найбільш популярних творів прозаїка

Марку Твену 15 років

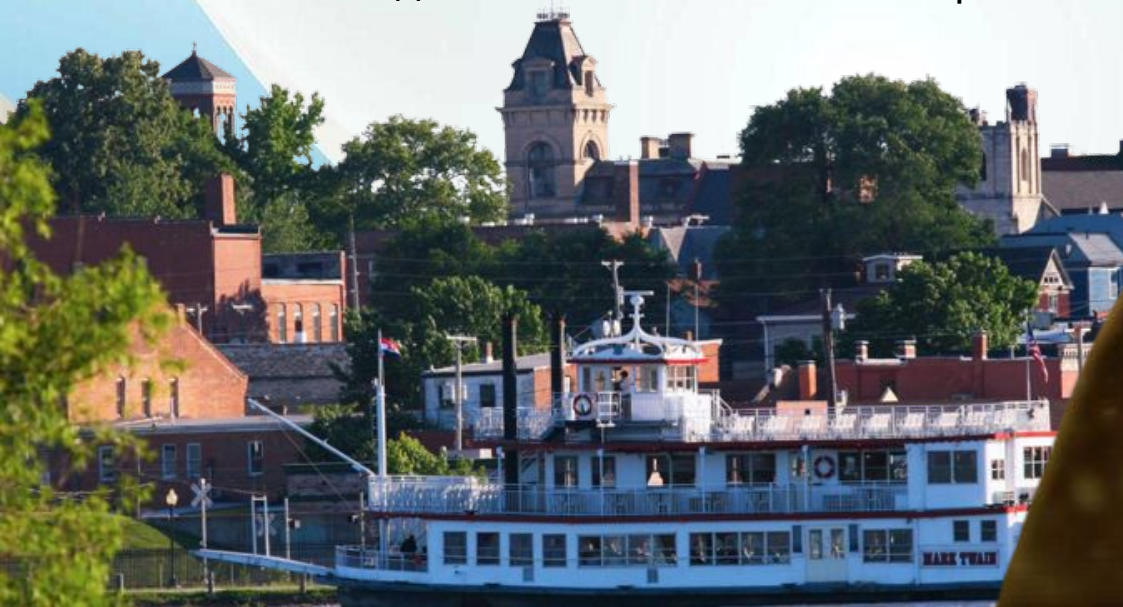
Коли Семюелю виповнилося **12 років**, батько помер, залишивши сім'ю у великій скруті, і всі турботи про родину лягли на його плечі. Хлопчик змушений був піти **учнем у друкарню**. Саме в період роботи в друкарні Сем **захоплюється читанням книг**, засиджується в бібліотеках і **пише невеличкі гумористичні оповідання та статті** до місцевих газет.

Згодом **Семюель стає лоцманом** і починає водити корабель річкою Міссісіпі. Юнакові була до вподоби ця робота, але через громадянську війну довелося залишити судноплавство. У 1861 році в пошуках срібла і золота Сем із братом подався на Захід країни з надією стати мільйонером.

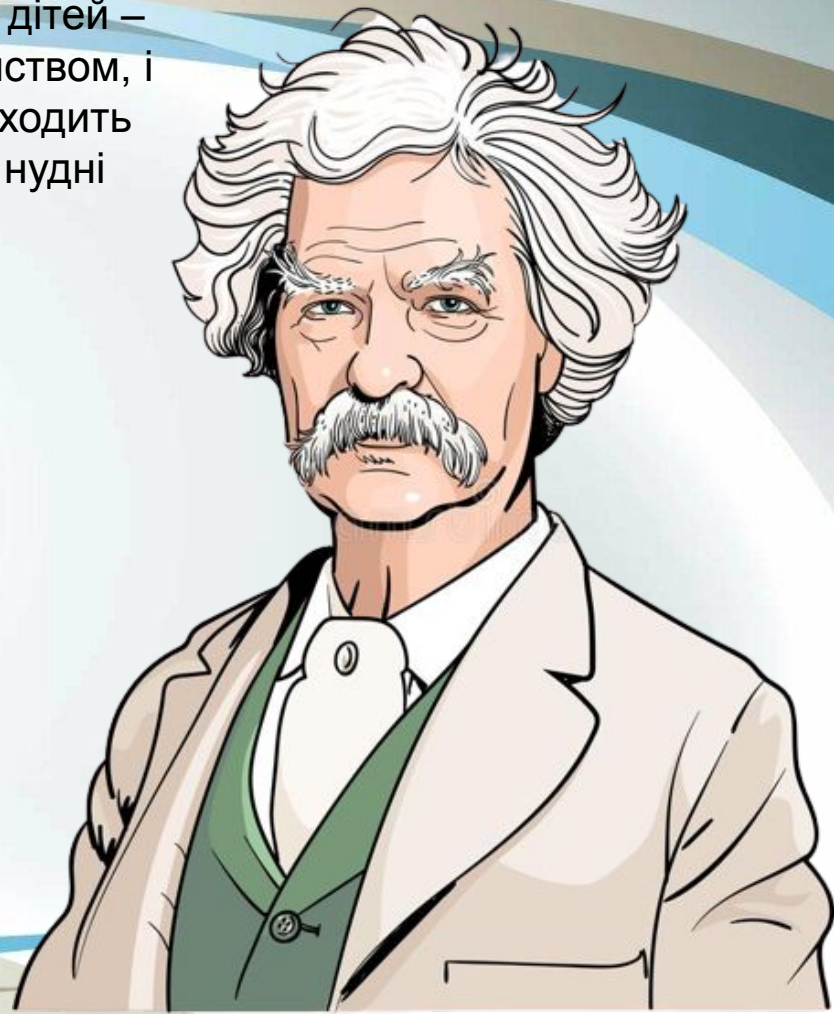

Скарбів юнак не знайшов, але саме тут, на Заході, він став письменником. З лютого 1863 року було надруковано перше його оповідання, підписане псевдонімом **Марк Твен**. У часи, коли він був лоцманом, на річці Міссісіпі не було маяка, лише буйки. Заміряючи жердиною глибину річки, матрос на вахті кричав: «**Марк твен!**», що з англійської (Mark Twain) означало «**мірка два**» (тобто 3,6 м), достатня глибина для безпечного плавання кораблів.

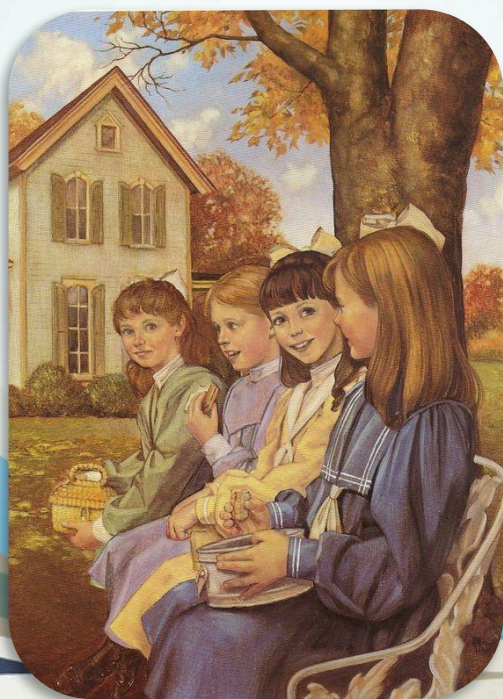
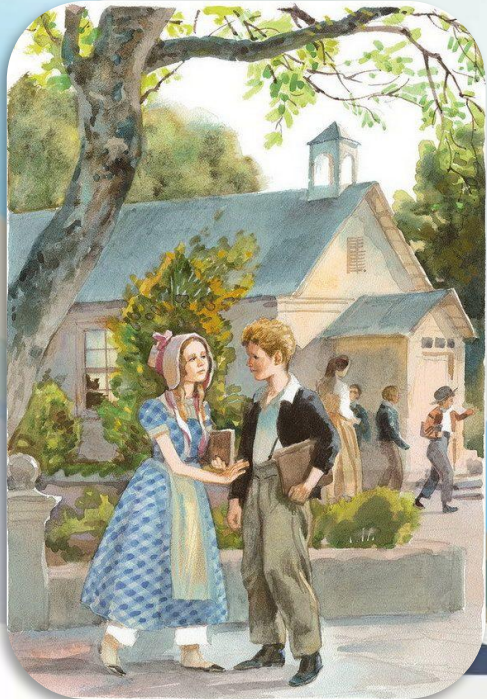

У 1876 році вийшла перша книга Марка Твена для дітей – **«Пригоди Тома Соєра»**. Цей твір – і туга за дитинством, і спроба зобразити маленьке містечко, в якому проходить життя звичайних людей, і пародія на добродісні нудні книжки про чемних хлопчиків і дівчаток.

«Пригоди Тома Соєра» принесли Марку Твені **світове визнання**. Читачі одразу полюбили героя книжки за **талант фантазування, уміння захопити інших своїми мріями та іграми**, а ще — за його **вірність у дружбі, щирість почуттів, благородство душі**. У той час, коли Марк Твен писав «Пригоди Тома Соєра», американські дітлахи переважно читали книжки, призначені для недільних шкіл. У них ішлося про вельми слухняних хлопчиків і дівчаток, яким за хорошу поведінку було забезпечено шлях до раю. Митці писали про дітей як про «маленьких дорослих», дитячі пустощі й фантазії вважалися недоліками.

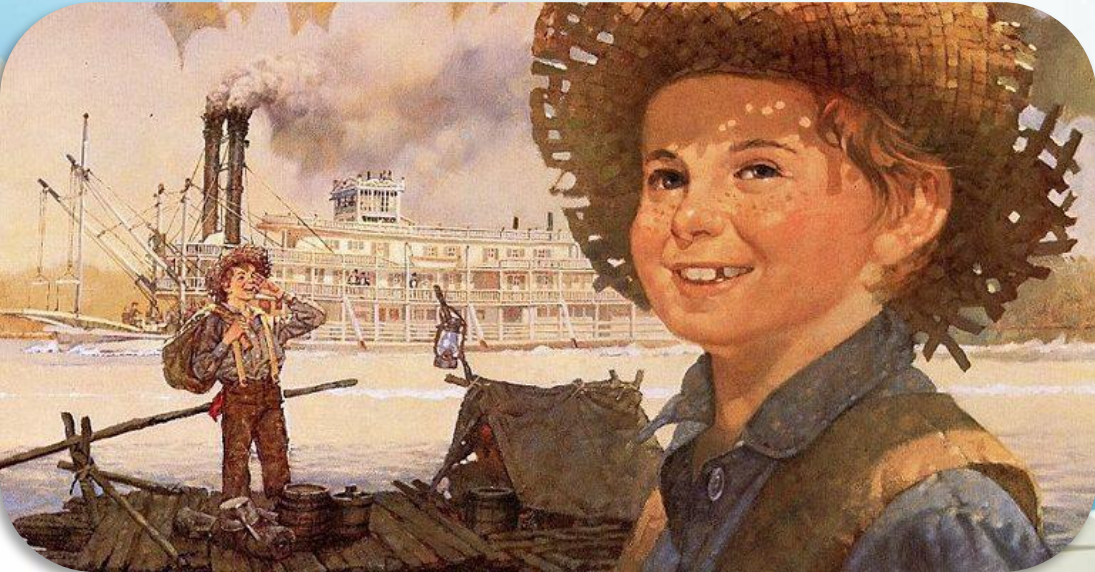

А Марк Твен вирішив створити книжку про «поганих», іншими словами — **про звичайних дітей**, яким не дуже хочеться вчитися (адже тогочасна освіта також перетворювалася на засіб насильства), але які **вміють товаришувати, виручати один одного з біди, палко захоплюватися, бути самими собою.**

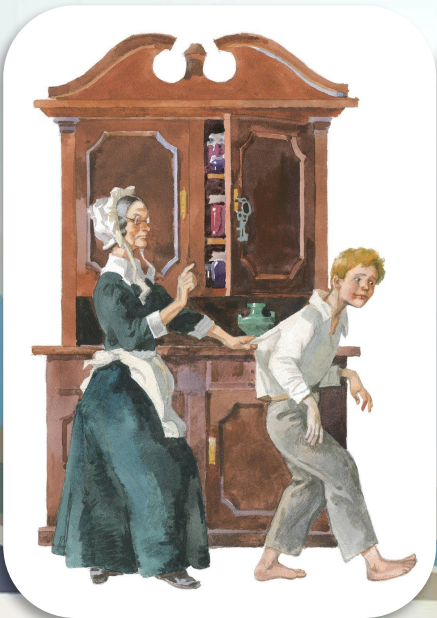

Більшість подій, про які йдеться в «Пригодах Тома Сойера», узято з реального життя. У книжці письменник згадав про роки свого дитинства в містечку **Ганнібалі**, яке у творі отримало назву **Санкт-Петербург**. У передмові до твору Марк Твен зазначив, що **Том Сойєр увібрав у себе риси характерів трьох хлопчиків**.

Хто ж ці троє? Це сам юний **Семюел Клеменс**, котрий не дуже любив учитися і був здатний на різні витівки, його **шкільний товариш Віллі Боуен**, а також **Томас Соєр з міста Шоунітауна**, з яким митець познайомився раніше. Під іменем **тітоньки Поллі** Марк Твен **зобразив свою матір**, а під іменем **Беккі Тетчер** — одну зі своїх шкільних подруг, з якою одного разу заблукав у страшних лабіринтах печери поблизу Ганнібала.

TOM SAWYER

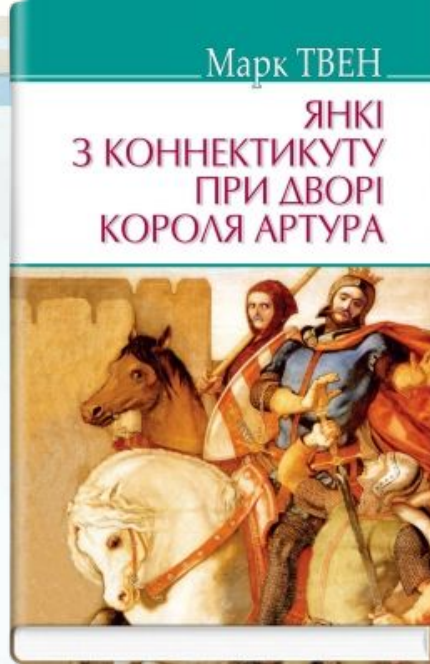
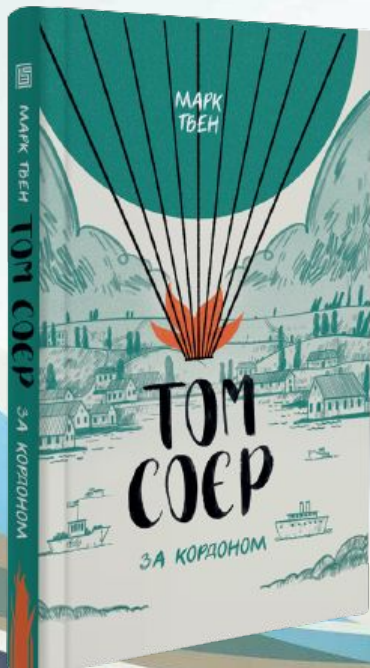
Том Соєр справжній

Свого **друга** — **маленького волоцюгу Тома Бленкеншипа** —
Марк Твен увічнив в образі **Гекльберрі Фінна**. Безлюдний острів,
куди втекли герої книжки, насправді існував на річці Міссісіпі за
життя письменника.

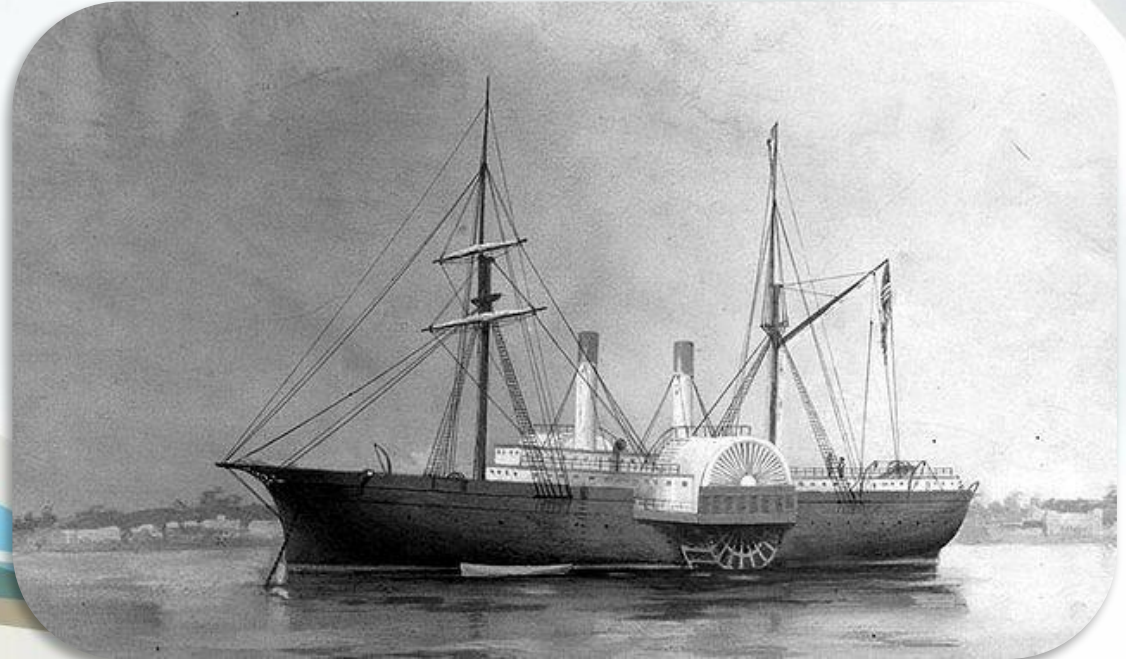
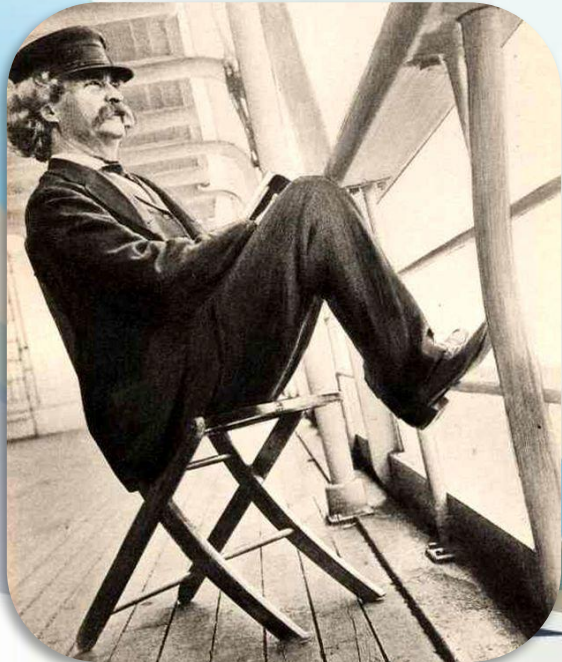

Свого улюбленого героя письменник не полишив і згодом написав продовження твору — «Пригоди Гекльберрі Фінна» (1885), «Том Соєр за кордоном» (1894), «Том Соєр — сищик» (1896).

Усього письменник створив **43 книжки**, кожна з яких оголошена **національним надбанням Сполучених Штатів Америки**. Той, хто читає їх, стає **щирішим, відкритішим, світлішим душею**.

Протягом декількох років він працював у різних газетах як репортер і фейлетоніст. Крім цього, він заробляв додаткові кошти публічним читанням своїх гумористичних оповідань. Як кореспонденту «Альта Каліфорнія» йому вдалося взяти участь у середземноморському круїзі на пароплаві «Квакер-Сіті», під час якого він зібрав матеріал для своєї першої книги **«Простаки за кордоном»**. Тоді ж письменник побував і на території України, відвідавши такі міста, як Одеса, Севастополь та Ялта.

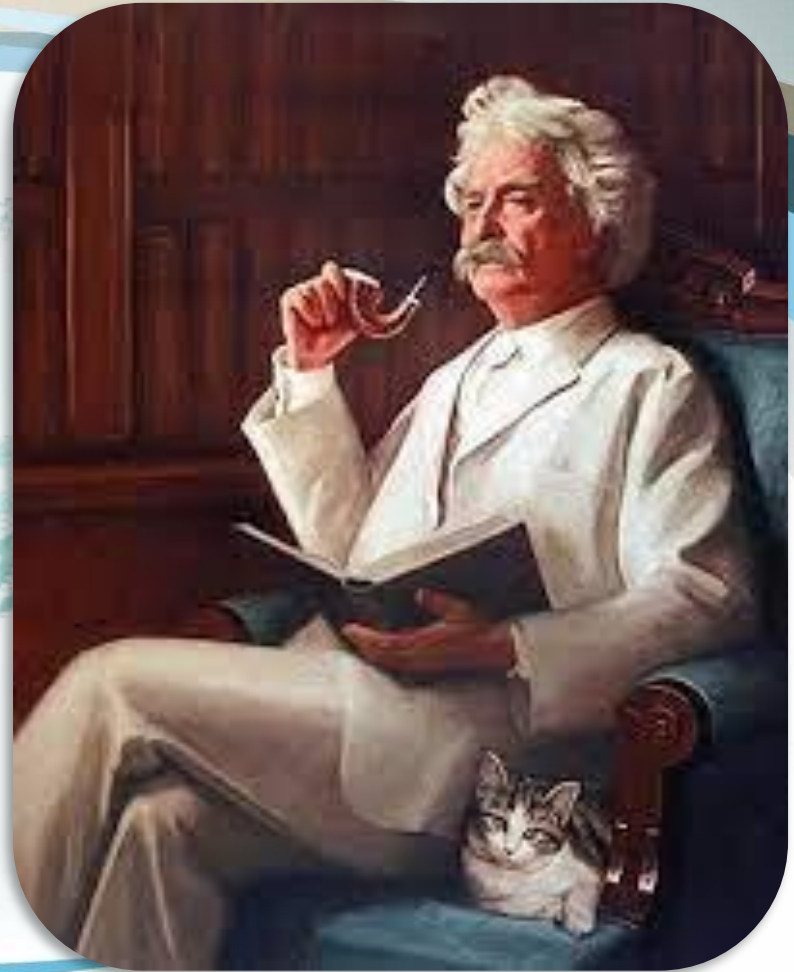

Марк Твен одружився, коли йому було 32 роки. Олівія Ленгдон - дочка багатого капіталіста. Марк закохався навіть не в дівчину, а в її портрет. Приятель Твена показав йому медальйон із зображенням своєї сестри і запросив Марка погостювати в своєму будинку. На другому тижні знайомства Твен зробив Олівії пропозицію. *Вони не мислили життя один без одного.* Вони були дуже щасливі. Разом у них було четверо дітей: син Ленгдон, який помер немовлям, і три дочки — Сюзі, Клара та Джин.

Марк Твен дуже любив кішок і завжди тримав удома цих тварин. До вибору кличок для своїх вихованців письменник підходив з гумором – відомо, що з ним жили Вельзевул, Зороастр, Буффало Білл, Базіка і багато інші кішки.

У США створено **два музеї** Марка Твена. **Один** розташований у місті його дитинства — **Ганнібалі** (штат Міссурі), а **другий** — у **Гартфорді** (штат Коннектикут). Музей у м. **Ганнібалі** називають «**Домом Тома Соєра**»

Музей у м. **Гартфорді** подібний на **казковий палац** або на дивовижний корабель. Кожен, хто приходить сюди, може побачити затишні куточки родинного гнізда Клеменсів.

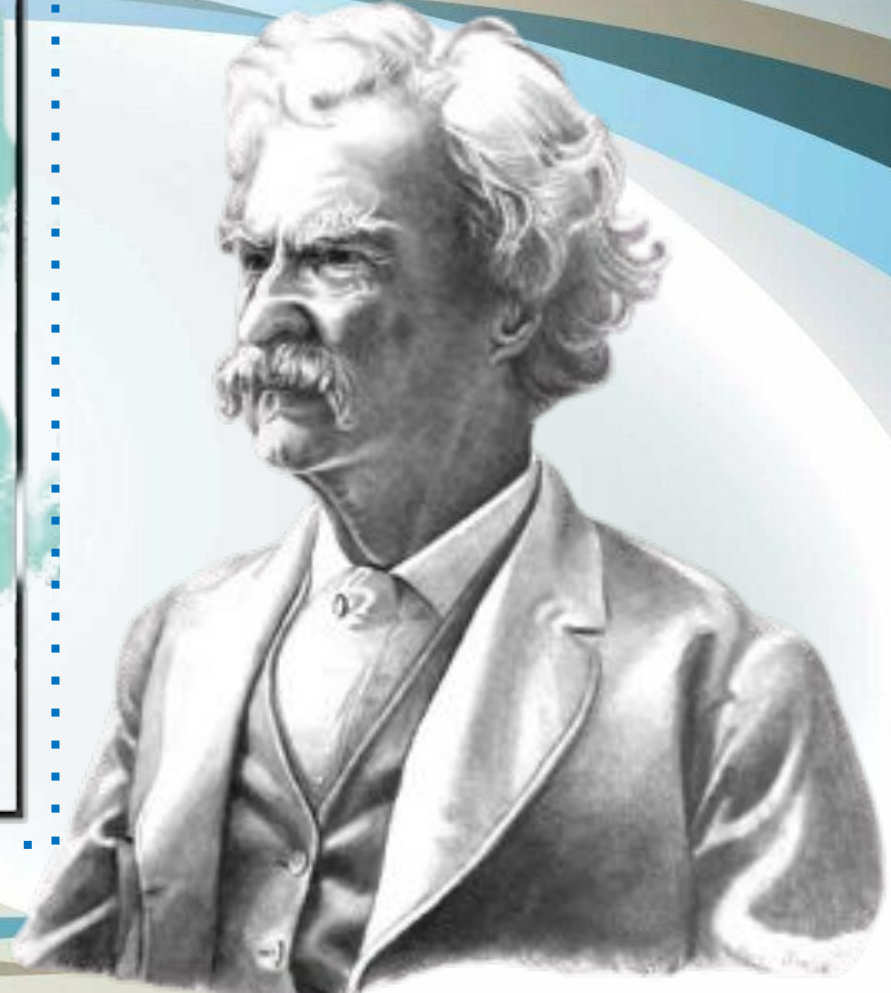

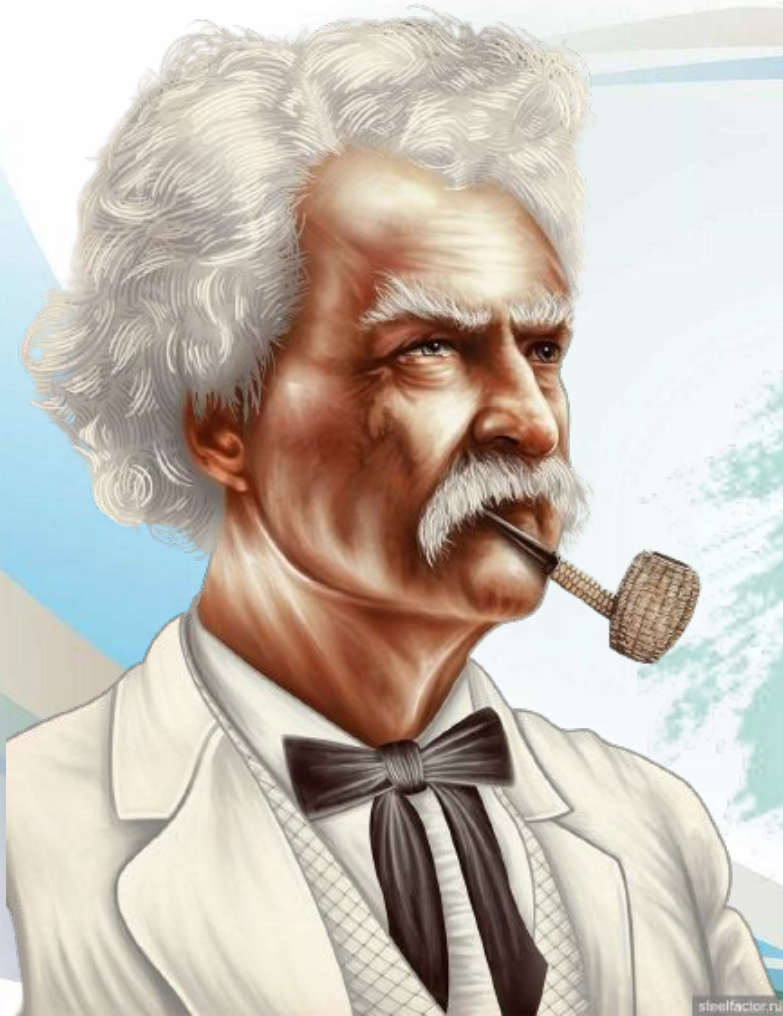
Не згасає пам'ять про Марка Твена: на честь письменника названо астероїд та кратер на Меркурії, його ім'ям названо навчальні заклади, існує багато пам'ятників письменникові та його творам. Твори письменника надихають режисерів, художників, поетів та скульпторів.

Марк Твен був не тільки автором книг, але і **винахідником**. Наприклад, він зробив **еластичний пасок для штанів** і навіть отримав патент на свій винахід. До цього чоловіки користувалися підтяжками. Ще одним його винаходом став **самоклеючий альбом**, який, на відміну від ременя, користувався успіхом.

Марк Твен помер 21 квітня 1910 у віці 74 роки від стенокардії. За рік до смерті він сказав: «Я прийшов в 1835 році з кометою Галлея, через рік вона знову прилітає, і я розраховую піти разом з нею». Так воно і сталося...

Використані джерела:

1. Історія кохання Марка Твена і Олівії Ленгдон: «З кожним роком кохаю тебе все сильніше» <https://www.teawithlemon.com.ua/6798/>
2. Марк Твен. Біографія. Скорочено <https://dovidka.biz.ua/mark-tven-biografiya-skorocheno/>
3. Марк Твен. Вікіпедія https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%BA_%D0%A2%D0%B2%D0%B5%D0%BD
4. Мілянєвська Н. Р. Зарубіжна література: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. — Тернопіль : Астон, 2022. — с. 238-239
5. Ніколенко О. М., Конєва Т. М., Орлова О. В. та ін. Світова література : підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. — К.: Грамота, 2013. — с.156-160
6. 50 цікавих фактів про Марка Твена <https://tsikavi-fakty.com.ua/50-tsikavyh-faktiv-pro-marka-tvena/>